

Purvu hidroloģijas atjaunošanas pasākumi 2012. gadā

Dr. biol. Māra Pakalne
Latvijas Universitāte
E-pasts: mara.pakalne@lu.lv

EK LIFE+ Programmas projekts

Projekta ilgums: 01.02.2010 – 31.08.2013.

Projekta vietas: Rožu purvs, Aizkraukles purvs un
meži, Aklais purvs un Melnā ezera purvs

Projekta sadarbības partneri: Latvijas dabas fonds

ELM MEDIA

Līdzfinansētāji: Latvijas Vides aizsardzības fonds

SIA "Rīgas meži"

Projekta vietas

Projekta galvenie pasākumi

- Ūdens līmeņa paaugstināšana un stabilizēšana cilvēka darbības ietekmētajās purva daļās, būvējot aizsprostus vietās uz nosusināšanas grāvjiem
- Purva biotopu un ūdens līmeņa patstāvīgie novērojumi pirms un pēc apsaimniekošanas pasākumu veikšanas

Purvu nozīme

- Purvi uzkrāj atmosfēras oglekļa dioksīdu, transformē to par biomasu un uzkrāj kūdras veidā; līdz ar to tie ir nozīmīgs oglekļa avots
- Purvu ietekme uz globālo klimatu atkarīga no to spējas uzkrāt atmosfēras oglekļa dioksīdu , kā arī no metāna un slāpekļa oksīda emisijas
- Purvu degradācija cilvēka darbības rezultātā, sekmē gāzu emisiju, līdz ar to purvu atjaunošana ir ļoti svarīga
- Tā kā purvi pasaulē koncentrēti mitrā un vēsā klimatā, tad klimata izmaiņas temperatūrai ceļoties var izjaukt šo līdzsvaru.

Melnā ezera purvs (317 ha)

Kūdras lauki

Augstā purva veģetācija

Zāļu purva veidošanās

Carex vesicaria

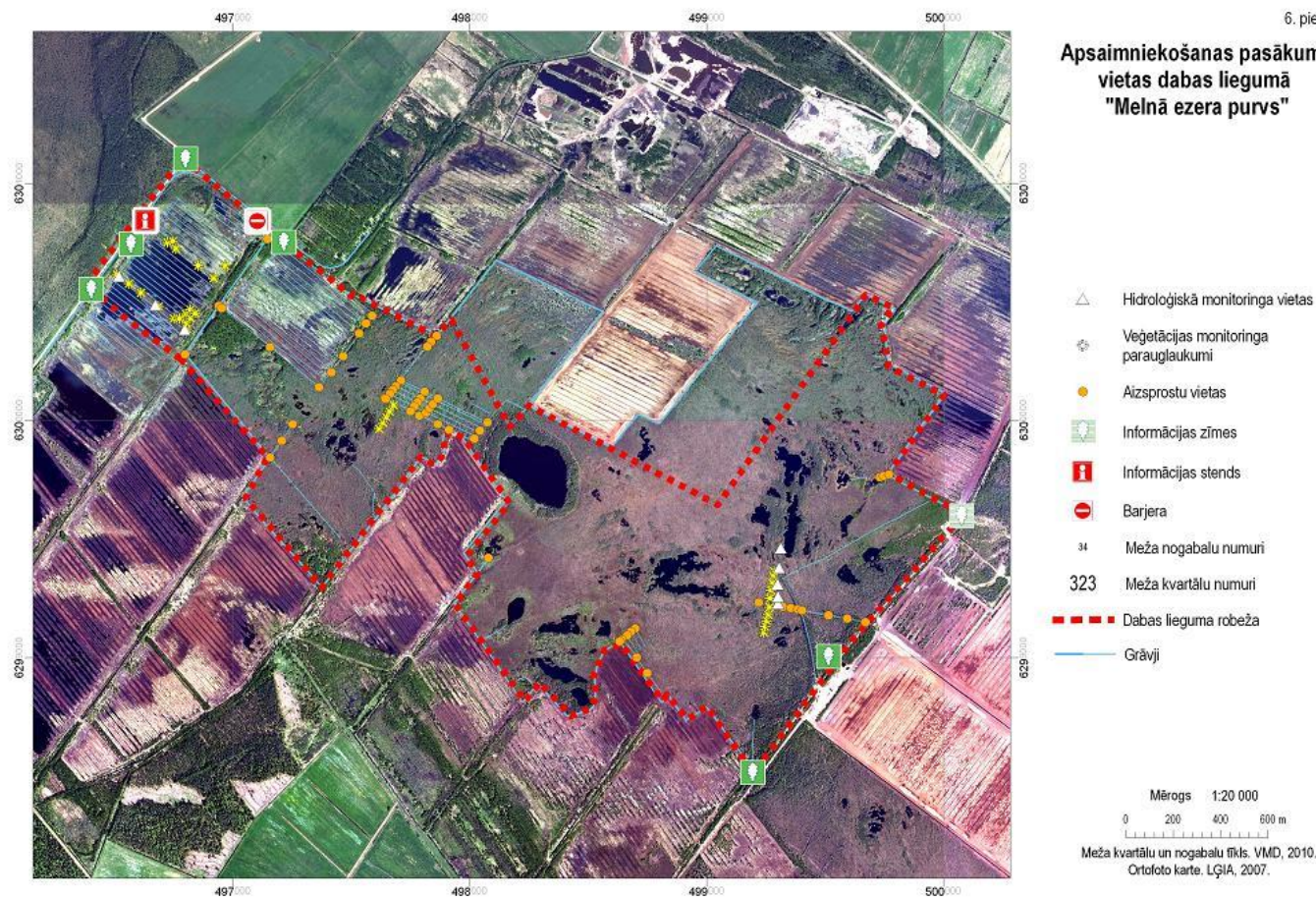
Eriophorum angustifolium

Melnā ezera purva apsaimniekošanas pasākumi

6. pielikums

Apsaimniekošanas pasākumu vietas dabas liegumā "Melnā ezera purvs"

Hidro-ģeoloģiskie pētījumi tehnisko projektu izstrādei

Aizsprostu būve Melnā ezera purvā 2012. gada ziemā

Aizsprostu būve Melnā ezera purvā

Dambju būves pārbaude Melnā ezera purvā

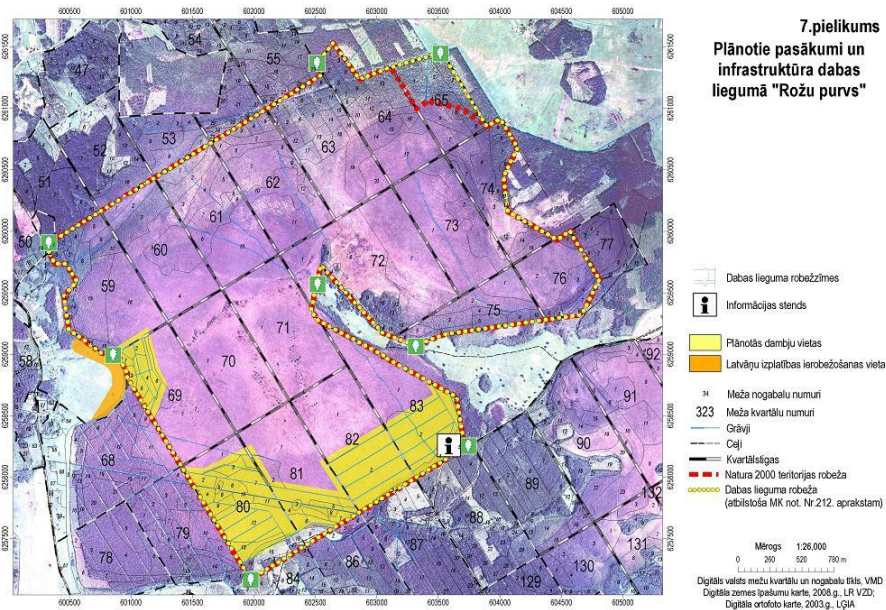
Aizsprosti Melnā ezera purvā pavasarī

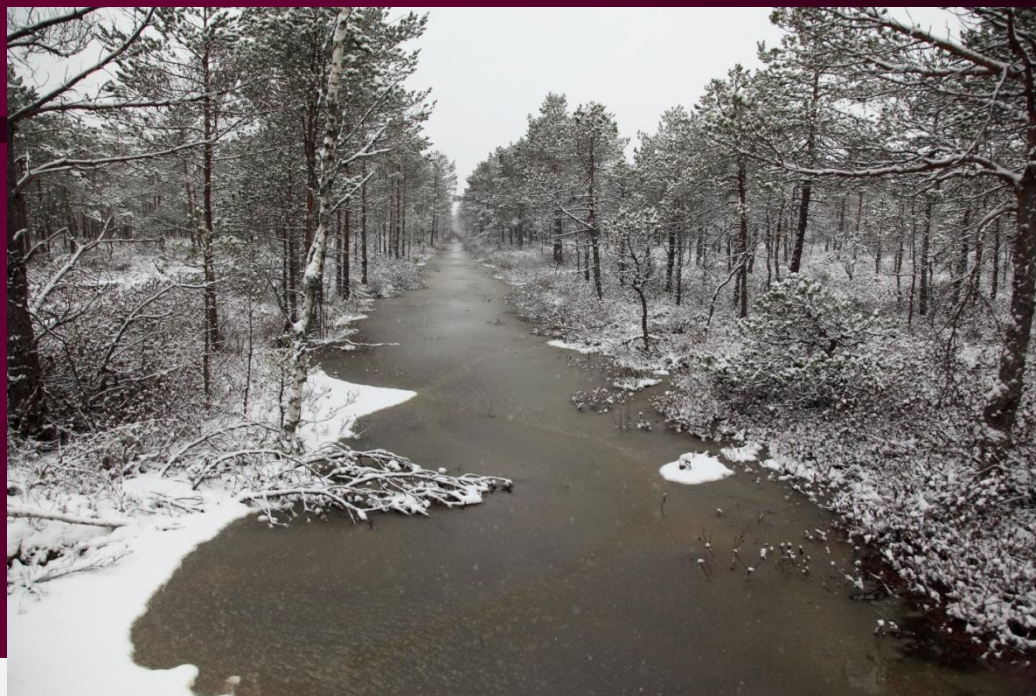
Melnā ezera purvs

Rožu purvs

Rožu purvs

Aizsprostu būve Rožu purvā

Rožu purva aizsprosti

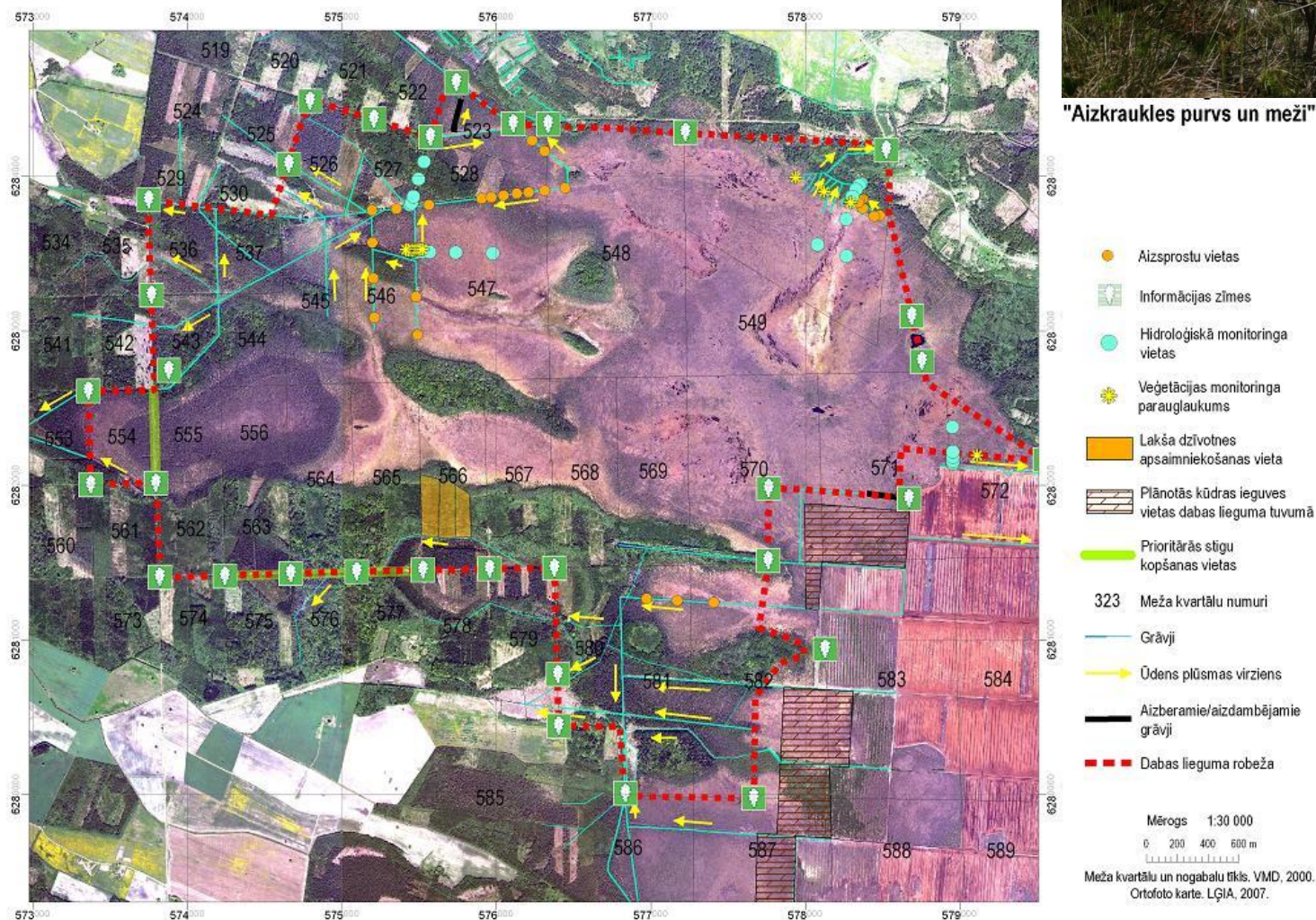
Aizsprostu pārbaude Rožu purvā

Apsaimniekošanas pasākumi Aizkraukles purvā un mežos

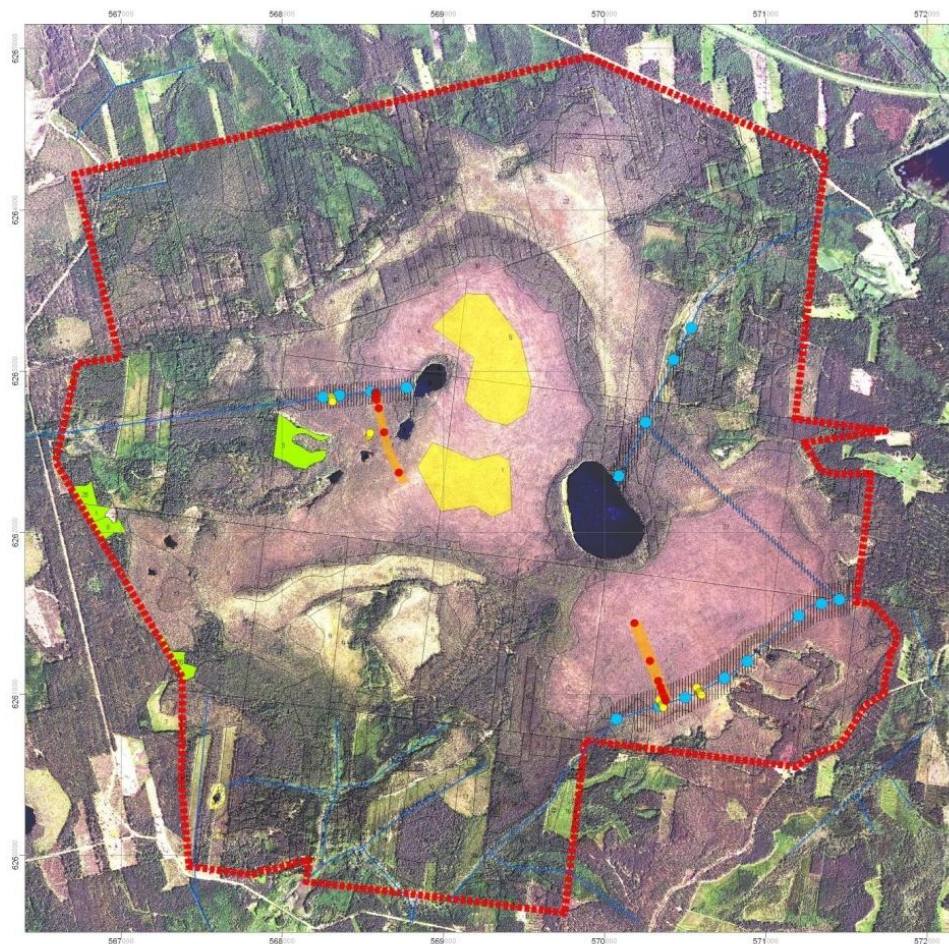
"Aizkraukles purvs un meži"

Dambju būve Aizkraukles purvā

Aklā purva apsaimniekošanas pasākumi

7. pielikums
**Plānotā apsaimniekošana
dabas liegumā "Aklais purvs"**

- 34 Meža nogabalu numuri
- 323 Meža kvartālu numuri
- Grāvji
- Ceļi
- Kvartālslēģis
- Dabas lieguma robeža
- Hidroloģiskā režīma monitoringa punkti
- Purvu veģetācijas monitoringa punkti
- Dambju izbūves vietas
- Biotopa 9010* Veci vai dabiski boreāli meži
apsaimniekošana - Egles piemistojuma
samazināšana priežu mežos.
- Purvu biotopu kopšanas vietas (priežu retināšana)
- Hidroloģiskā režīma monitoringa profili
- Meliorācijas ietekmētā purva biotopi

Mērogs: 1:21 000

0 200 400 600 m

Meža kvartālu un nogabalu rīks: VMD, 2000. Ortofoto karte, LĢIA, 2007.

Aizsprosti Aklajā purvā

Projekta vietas	Aizprostu skaits
Melnā ezera purvs	54
Rožu purvs	51
Aizkraukles purvs	29
Aklais purvs	14
Kopā	148

Projekta vietas	Atjaunojamā platība DAP	Atjaunojamā platība projekta pieteikumā
Melnā ezera purvs	75 ha degradētajās vietās, 36 ha kūdras laukos, kopā 111 ha	73 ha
Rožu purvs	235 ha degradētajās vietās	72 ha
Aizkraukles p. un meži	82 ha degradētajās un ietekmētajās vietās	85 ha
Aklais purvs	60 ha daļēji, pozitīva ietekme 623 ha platībā	60 ha
Kopā:	488 ha	290 ha

Gruntsūdens novērošanas akas

Gruntsūdens monitorings

- Ļauj sekot līdzi ūdens līmeņa izmaiņām purvā, dambju ietekmei uz hidroloģisko režīmu
- Urbumu izvietojums:
 - Novērošanas urbumi katrā no purviem izvietoti tā, lai pēc iespējas labāk raksturotu līmeņa maiņas purvā gan grāvju ietekmē, gan purva neskartajā daļā.
 - Urbumi izvietoti profilos, kas perpendikulāri kādam no grāvjiem, kuru paredzēts dambēt.
- Kopā izveidoti 9 profili, kur katrā ir 7-8 urbumi, pavisam ierīkoti 63 urbumi.

Melnā ezera purvs

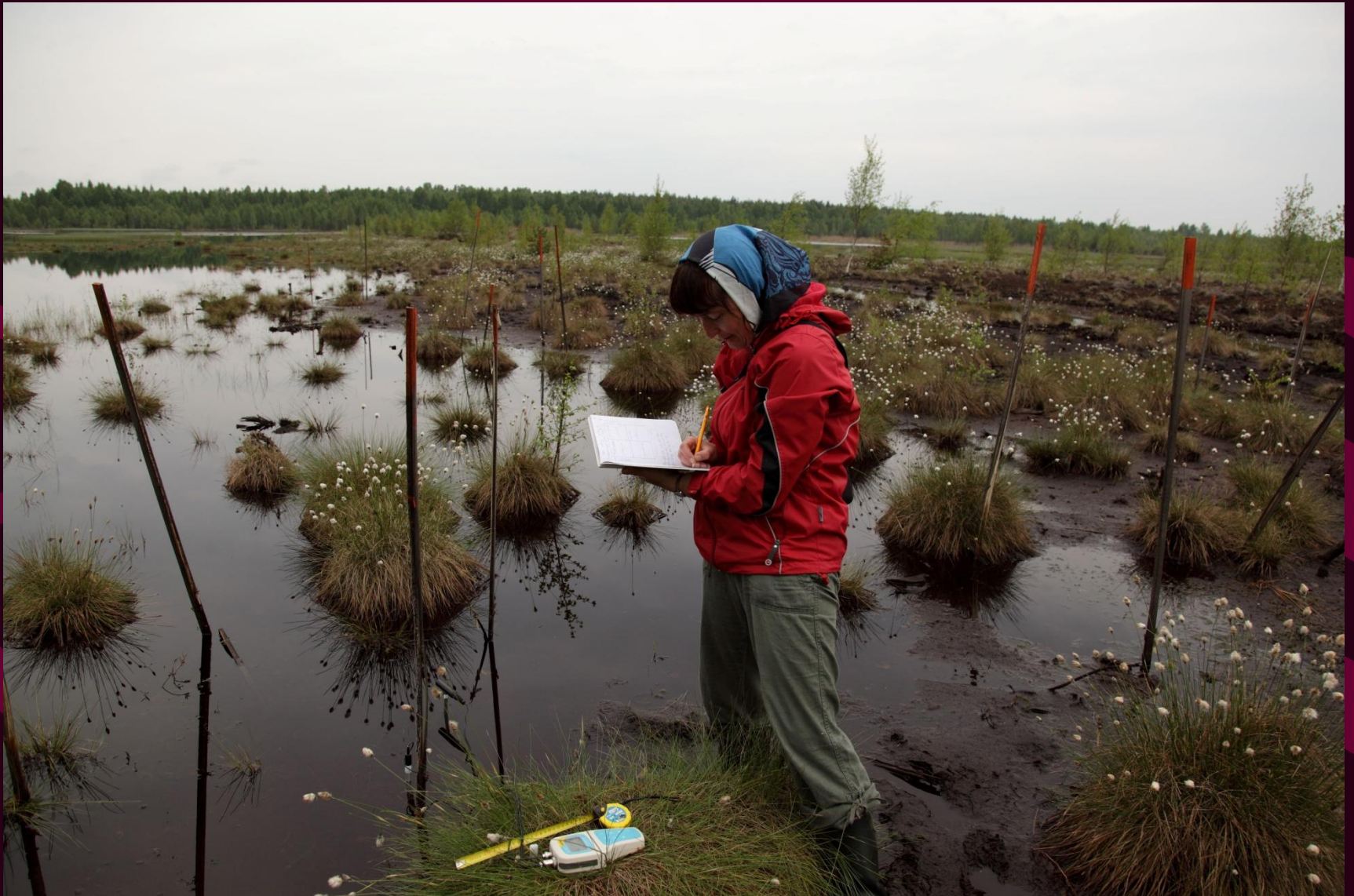
Purva veģetācijas monitorings

Mērķis – lai sekotu līdzi purva veģetācijas izmaiņām

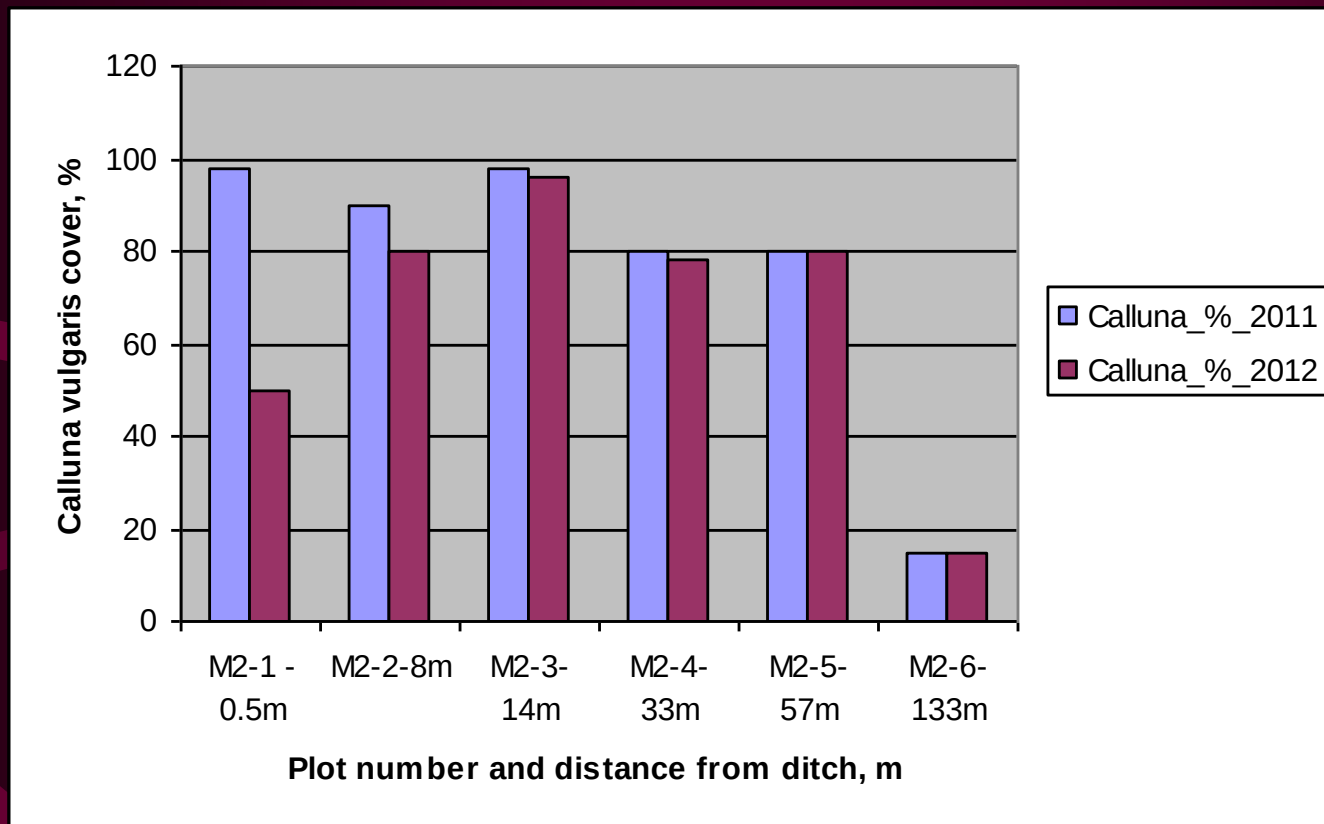
Parauglaukumi izvietoti gan dabiskos gan degradētos purva biotopos

Purva biotopu monitorings

Rezultāti: Melnā ezera purva austrumu daļa

Viršu seguma izmaiņas grāvja labajā pusē, ūdens līmeņa aku tuvumā

Rezultāti: Melnā ezera purva austrumu daļa

2011

0,5 m no grāvja

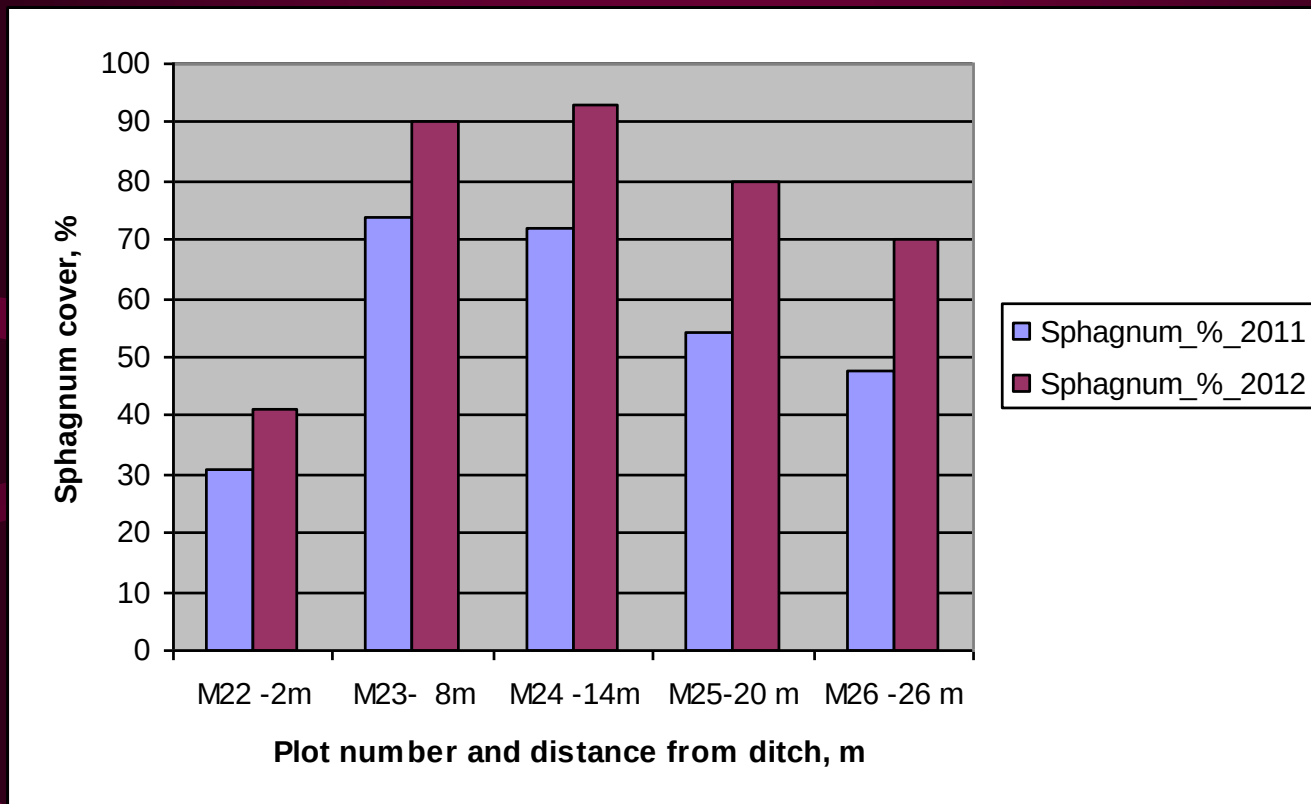
2012

Rezultāti: Melnā ezera purva austrumu daļa

Grāvju malās nokaltuši virši, nelielas priedītes

Rezultāti: Melnā ezera purva centrālā daļa

Sfagnu seguma izmaiņas

Rezultāti: purva austrumu daļa

Sfagnu seguma proporciju izmaiņas

*Sphagnum
magellanicum*

Slapjāku augteņu sfagnu segums ir palielinājies

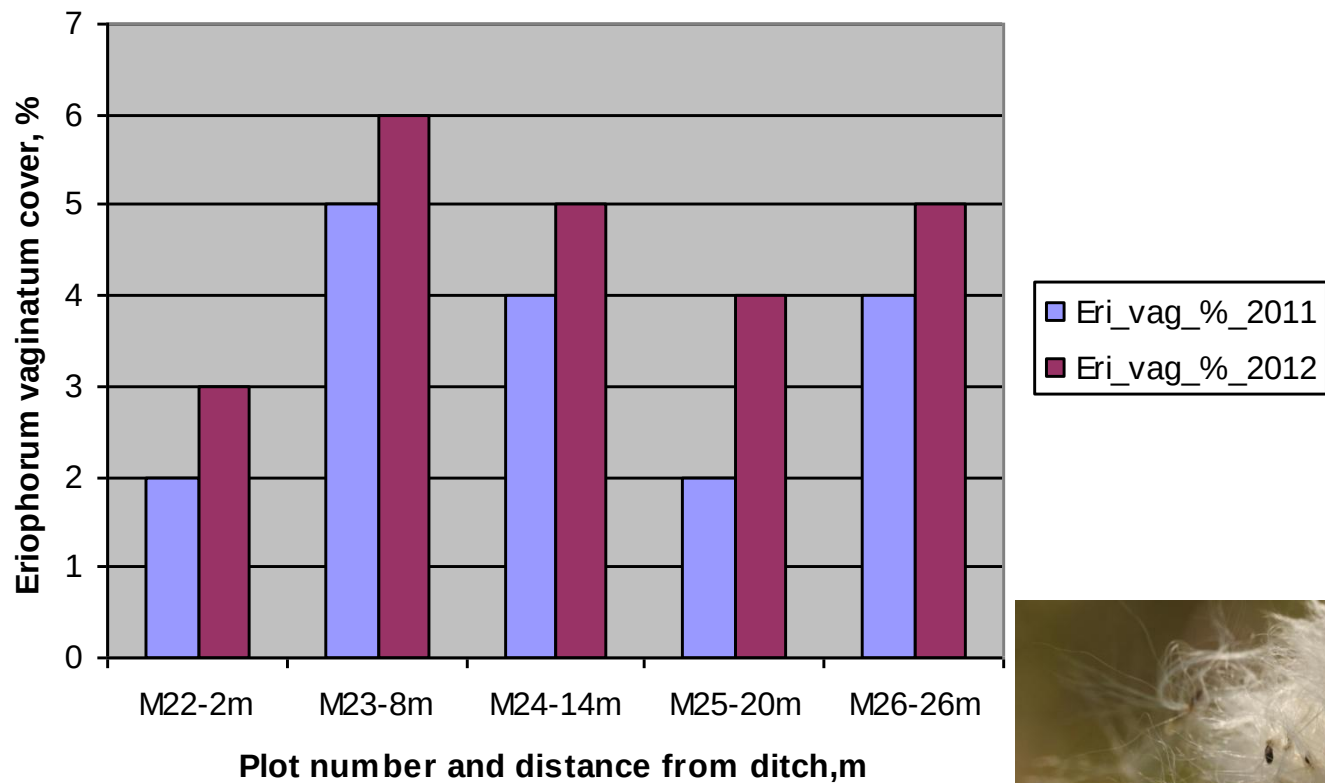

Sphagnum cuspidatum

Sphagnum fallax

Rezultāti: Melnā ezera purva centrālā daļa

Spilvju seguma izmaiņas

Rezultāti: Melnā ezera purva centrālā daļa

2011

Grāvjos arvien vairāk ieviešas
sfagni, palielinās spilvju segums

2012

PIRMS

PĒC

Ūdenslīmeņa pacelšanas rezultātā samitrinās izžuvusī kūdra. Sausajās vietās sāk ieviesties tipiskie augsto purvu augi (piemēram, sfagni), ko pašlaik aizvietojušas blīvas sīkkrūmu audzes.

Vietām grāvju tuvumā jau sākusies viršu kalšana, kas liecina par purvam raksturīgo mitruma apstākļu atjaunošanos.

Rožu purvs 2010. gadā
(augšā)

un 2012. gadā (lejā) –
pacelts ūdens līmenis

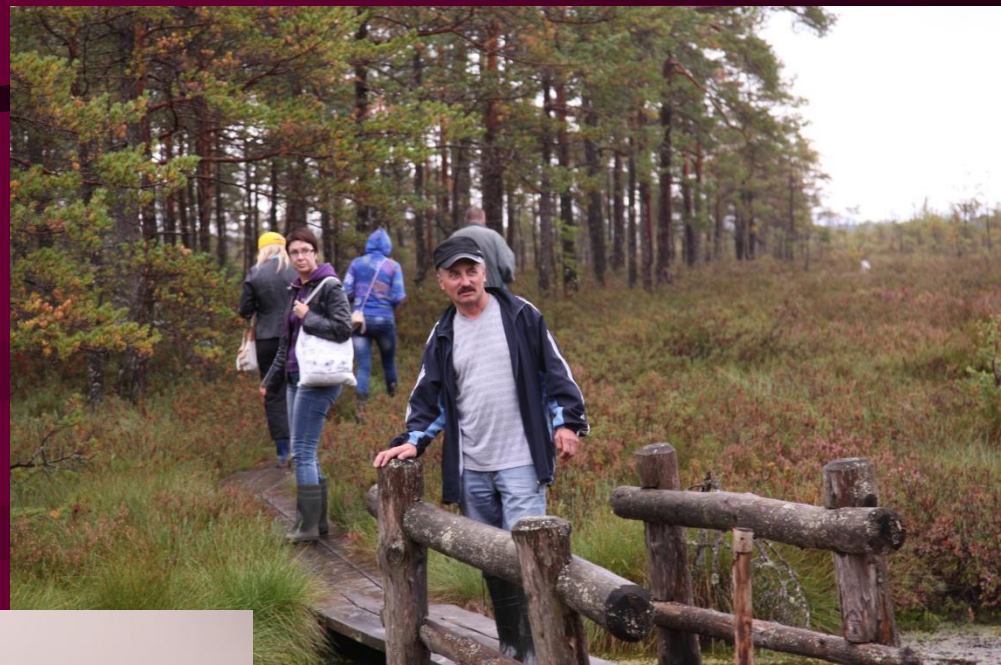
Starptautiskais seminārs Melnā ezera purvā

Igaunu kolēģi Vasenieku purvā

Purvu eksperti no Baltkrievijas

Filma par purviem

Paldies par uzmanību!

